ПАХОДНЯ

№ 1 (12)
студзень
2000 г.

Бялыніцкі культурна - асветніцкі, інфармацыйна -аналітычны бюлетэнь

Інтэрв"ю на вуліцы

Дапамогай сыты не будзеш

Яшчэ класік беларускай літаратуры Змітрок Бядуля некалі заўважыў, што ў кожнага чалавека свая мерка шчасця. Аднаму, каб адчуць сябе задаволеным, хапае і лыжкі заціркі. Другому, вядома, і вагона золата - мала. Але мы не будзем кідацца ў крайнасці, адшукваючы і першых, і другіх. А проста выйдзем на вуліцу нашага мястэчка і пагутарым з першым прахожым, якога спаткаем...

Алена Каралёнак некуды спяшалася. Ды жанчыну, відаць, зацікавіла пытанне.

- Жыву,- крыху падумаўшы сказала Алена Паўлаўна,- як і выключная большасць:перабіваюся з капейкі на капейку. Працую на мясцовым хлебазаводзе, а заробкі там не сказаць, каб былі вялікімі. На самае неабходнае толькі і хапае. Дачку, во, замуж аддала - патрацілася. Згуляць вяселле цяпер - вялікая праблема.

- А прадпрыемства, на якім працуеце, не дапамагло?

- Аказала матэрыяльную дапамогу - як адчэпнага. Ажно мільён рублёў выдзеліла.

- Усяго толькі мільён?

- Я не жартую. Мільён. Толькі што атрымала яго.А заяву ў прафкам аб аказанні матэрыяльнай дапамогі напісала яшчэ ў лістападзе 2 месяцы вырашалі. Ведаеце, я і сама , атрымаўшы гэты «лімон» падумала : якая ж гэта дапамога? І што за яе можна купіць?

- А ці даўно вы працуеце на хлебазаводзе?

- Пяты год. А ў райспажыўтаварыстве - чатырнаццаць. Мы - адна арганізацыя. І за ўвесь гэты час вось цяпер толькі адзін раз і звярнулася па матэрыяльную дапамогу ў прафкам.

- А ці далі вам колькі дзён адгулаў, каб вы змаглі падрыхтавацца да вяселля?

- І з гэтым таксама атрымалася абы - што. Хоць паводле калектыўнай дамовы, тэрмін дзеяння якой завершыцца яшчэ толькі ў сакавіку, на такія ўрачыстасці прадугледжаны два дні адпачынку з захаваннем сярэдняга заробку. Два дні мне прадставілі, ды толькі без аплаты. У бухгалтэрыі сказалі, нібыта цяпер анікому іх не аплачваюць. А як жа наша дамоўленасць? Гэта ж дакумент, прыняты на агульным сходзе! Ён рэгламентуе адносіны паміж адміністрацыяй і работнікамі.А вось бачаце,- парушаецца.

- Вы будзеце дамагацца справядлівасці?

-Паспрабую.

-Ну то поспеху вам і ўдачы.

- Дзякуй і вам на добрым слове!

Хроніка бягучых падзей

■ **Як сцвярджаюць дасведчаныя людзі раніцай 26 студзеня ў некаторых населеных пунктах раёна мароз даходзіў ажно да 35 градусаў.У гэтую ноч у сваім агародзе замерзла і 87 - гадовая адзінокая бялынічанка Алена Ягораўна П. Жанчына выйшла на вуліцу па нейкіх сваіх справах, дзе і памерла ад перахалоджвання.**

■ Установамі банкаў за мінулы год ва ўклады прыцягнута грашовых сродкаў насельніцтва на 17,8 мільярда рублёў (без уліку дэнамінацыі). Астатак укладаў па стану на 1 студзеня б.г. склаў 42,8 млрд.руб.

■ **Афіцыйна ўлічанымі прадпрыемствамі гандлю раёна летась было рэалізавана насельніцтву алкагольных напіткаў і гарэлкі на 295,7 мільярда рублёў,што ў агульным тавараабароце прадпрыемстваў райспажыўтаварыства склала 19,4 працэнта.Іншымі словамі, летась кожны бялынічанін,улічваючы і немаўлятак, на спіртное патраціў больш за 11 мільёнаў рублёў. А на якую суму набыта самагонкі ў гэтак званых «начных кропках» ?**

■ Снежаньская бура прынесла сельскім гаспадаркам раёна матэрыяльных страт на 310307 мільёнаў рублёў.

хто грошы мае - той і пан

Дастатак чалавека, узровень яго жыцця вымяраецца грашыма. Ад гэтага, вядома нікуды не ўцячэш.Як кажуць, хто грошы мае -- той і пан.

Канешне, лічыць грошы ў чужой кішэні,- справа тая , вядома ж , не вельмі прыемная. Хоць і не такая ўжо і сумная. Па крайняй меры , можаш параўнаць.А калі ёсць ахвота, то і пазайздросціць.

Статыстыка ведае практычна ўсё.

Па звестках гэтай кампетэнтнай службы сярэднямесячная заработная плата разам з матэрыяльнай *дапамогай і сацыяльна - працоўнымі льготамі за студзень - лістапад мінулага года ў працаўнікоў нашага раёна склала толькі 11699,7 тысячы рублёў. У тым ліку за лістапад - 17664,1 тысячы рублёў.*

Найбольш высокааплатнай была , як , здаецца, і застаецца дагэтуль служба банкаўскіх работнікаў. Яны летась у акрэслены перыяд штомесячна *атрымлівалі ў сярэднім па 46812,2 тыс. руб. А скардзіцца на мізэрныя заробкі маюць падставы працаўнікі сферы бытавога абслугоўвання , якія зараблялі ў сярэднім штомесяц толькі па 8146,1 тыс.* руб. Па заробку ад іх адарваліся нават работнікі сельскай гаспадаркі, зарплата якіх склала ў сярэднім 11816,6 тыс. руб. за *месяц.*

А ў цэлым сярэднямесячная зарплата па раёну была ніжэй спажывецкага бюджэта на 30,6 %. **А. СУМНЫ.**

Страчаныя дні

Аказваецца, вельмі лёгка можна губляць дні. Канешне, у рэальнасці яны нікуды не знікаюць.І ўлік ім вядзецца нават самы дакладны. Але па сутнасці яны пражытыя бясплённа.

Скажам, за прайшоўшы год на прадпрыемствах і ў арганізацыях раёна адбылося 30 няшчасных выпадкаў на вытворчасці. Адзін з іх закончыўся смерцю, а чатыры - цяжкімі наступствамі для здароўя ахвяр.

Па гэтай прычыне страчана ў цэлым 867 працоўных дзён. У тым ліку на прадпрыемствах сельскай гаспадаркі зарэгістравана 26 няшчасных выпадкаў з агульнай стратай 643 дзён непрацаздольнасці. Менавіта ў гэтай галіне ў час прайшоўшага жніва пад коламі камбайна загінула жанчына.

Каэфіцыент частаты (колькасць няшчасных выпадкаў на 1 тысячу работнікаў) склаў летась 6,1.

М.У.

Такое жыццё ...

як авечак стрыгуць

Не сакрэт, што ва ўмовах сёняшняга эканамічнага становішча, цяжка жывецца большасці нашага насельніцтва.Пры мізэрных заробках карміцеляў жыццё няўмольна патрабуе ад іх шукаць самыя разнастайныя шляхі папаўнення сямейнага бюджэту, прымушае кідацца ў сумніцельныя авантуры, уступаць у канфлікт з законам. Сабраць па рублiку, каб прыдбаць якую-небудзь патрэбную ў гаспадарцы рэч, не выпадае аніяк. І не толькі з прычыны ўсё той жа нізкай зарплаты, але і таму, што ненажэрная інфляцыя ўсё роўна не дасць гэтага зрабіць,з'еўшы грошы раней, чым будзе зроблена неабходная, а можа І ДОЎГАЧАКАНАЯ ПАКУПКА.

Як выжыць у такіх няпростых умовах? Адных выручае такая распаўсюджаная сёння з"ява, якая называецца адыходніцтва. Гэта калі чалавек шукае магчымасці падзарабіць за межамі свайго рэгіёна, ад"язджаючы на тыя заробкі на працяглы час, пакінуўшы дома жонку,дзяцей. Сёння амаль усе едуць у Расею. Прытым кінуліся туды не толькі кваліфІКАВАНЫЯ БУДАЎНІКІ, АЛЕ І ЛЮДЗІ, ЯКІЯ НЕ МАЮЦЬ НІЯКІХ ДАЧЫНЕННЯЎ ДА БУДАЎНІЦТВА.

З ЧЫМ ІМ ДАВОДЗІЦЦА ТаМ СУТЫКАЦЦА?Сапраўды, калі пашанцуе, можна зарабіць столькі за месяц, колькі ў нас за паўгода.Праўда, пры гэтым даводзіцца мірыцца з тым, што цалкам адсутнічае кантроль за бяспекай працы, няма аніякіх гарантый у выпадку страты працаздольнасці,працягласць рабочага дня складае звычайна па 12 –14 гадзін пры адсутнасці выхадных. А харчавацца выпадае ў асноўным толькі тымі прадуктамі, якія прывезены з сабою.- сала, бульба… Не прыносяць радасці і задавальнення і бытавыя ўмовы. Яны самыя што ні ёсць прымітыўныя, а магчымасці задавальнення патрэбаў у асабістай гігіене -самыя абмежаваныя. Усе гэтыя нязручнасці і цяжкасці яшчэ нічога ў параўнанні з тымі з'явамі, якія падпілноўваюць адыходніка ў Расеі.

Першае,з чым ён можа сутыкнуцца – звычайны падман з боку наймальніка. Адыходніку проста могуць не заплаціць за выкананую ім работу ці заплаціць значна меней,чым дамаўляліся. Усе правы тут ў – наймальніка і скардзіцца няма каму. Нярэдкімі бываюць выпадкі адкрытага рэкету, як здараліся і забойствы.

На адыходніках стараюцца нажыцца натоўпы хцівых пасрэднікаў, прычым злятаюцца яны не толькі з Беларусі, Расеі, але і з паўднёвых рэспублік былога СССР. Дамовіўшыся з наймальнікамі, мясцовай міліцыяй, крымінальнымі групоўкамі, што кантралююць тэрыторыю, яны стварылі цэлую сістэму па найму бяспраўнай рабочай сілы. Дзеля задавальнення ўласных хцівых інтарэсаў па абкраданню, рабаванню адыходнікаў, часта наймальнікі, прадстаўнікі тамашняй адміністрацыі, усё тыя ж злачынныя групоўкі дамаўляюцца паміж сабой і такім чынам зрошчваюцца ў адзіную карыслівую групу.

У якасці прыклада - выпадак,што падпільнаваў аднаго адыходніка з нашых Бялынічаў.

Паддаўшыся на прыгожыя аповяды аднаго вопытнага адыходніка, гэты малады чалавек, які разам з жонкаю выхоўвае двух дзетак (ягоная кабета акурат знаходзілася ў адпачынку па догляду немаўляці) і атрымліваў заробак на адным з бялыніцкіх прадпрыемстваў каля 10 мільёнаў рублёў, мусіў ехаць на заробкі ў Расею. Праўда, ён паспрабаваў аформіць на родным прадпрыемстве чарговы адпачынак, але кіраўніцтва яго папрасту не адпусціла. Таму ён мусіў падаць заяву на звальненне па ўласнаму жаданню. Кіраўніцтва прадпрыемства не пагадзілася і на гэта. Тады ён разам з двума такімі ж працаўнікамі,пакінуўшы заявы на звальненне ў аддзеле кадраў прадпрыемства , захапіўшы мінімум прадуктаў харчавання і пазычыўшы ў знаемых грошай, накіраваліся ў адну з Падмаскоўных будаўнічых арганізацый, якая спецыялізавалася на ўзвядзенні шматпавярховага маналітнага жылля. Кіраўніцтва той арганізацыі паабяцала выплочваць штомесячны заробак памерам у 200 амерыканскіх даляраў і выдаць на днях аванс - па 50 даляраў кожнаму. Праз колькі часу ўмовы наконт выплаты авансу рэзка змяніліся: абяцаных 50 даляраў адміністрацыя не выдала. Замест гэтага прагучала прапанова атаварвацца ў мясцовай краме ў крэдыт. Калі настаў час нашым адыходнікам атрымаць свой першы заробак, ім было аб'яўлена, што яны пакуль з'яўляюцца толькі вучнямі , а таму аплата іхняй працы не рабілася.Ітолькі адпрацаваўшы яшчэ адзін месяц яны абавязкова атрымаюць па 200 даляраў. Дзецюкі падцяўшы вусны вымушаны былі пагадзіцца і на гэтыя ўмовы. Адпрацавалі без выхадных па 12 гадзін у суткі яшчэ адзін доўгі месяц. Запыталіся пра заробак. Праз некалькі дзён увагончык, дзе жылі гэтыя нешчасліўцы , заявіліся міліцыянты і загадалі назаўтра ж з'язджаць у Беларусь. Інačай за парушэнне пашпартнага рэжыму ім пагражала пазбаўленне волі. З цяжкасцю сабраўшы грошы на зваротны білет, бедалагі ні з чым, акрамя горкага вопыту і паганага настрою, вярнуліся дадому.

Генадзь Лапо.

КРЫМІНАЛЬНЫ *СТУДЗЕНЬ*

Студзень першы месяц апошняга года другога тысячагоддзя, як і папярэднія ,аказаўся надзвычай шчодрым на разнастайныя злачынствы і правапарушэнні. Зрэшты не быў бедным на іх і папярэдні год .

Найчасцей асобныя жыхары раёна, як і трэба чакаць, учынялі крадзяжы і бойкі.

5 студзеня з заявай у міліцыю звярнуўся жыхар Цяхціна А.П., якога пабіў аднавясковец.У гэты ж самы дзень вымушана была патурбаваць міліцыю і бялынічанка С.А. Склеп жанчыны папярэдняй ноччу "пачысцілі" злодзеі, вынесшы сабе на спажыву 20 слоікаў варэння.

Дабраліся " даўгарукія" і ў адну з аддаленых вёсак раёна- Заазер"е, дзе з хлява мясцовага жыхара У.Л. вывелі жарабя.

Наведаліся яны і ў калгас "Камінтэрн".У сярэдзіне месяца пад покрывам цёмнай ночы з Малакудзінскай фермы ўкралі 6 рулонаў сена, агульнай вагой 250 кілаграграў.

Пажывіліся таксама ахвочыя на дармаўшчыну і на Хвайнянскай ферме калгаса імя Энгельса, калі ноччу 23 студзеня шляхам адціскання створак варотаў прабраліся ў склад і ўкралі 70 кілаграмаў камбікорму.

Не пашанцавала і жыхару вёскі Цяхцін В. К. Невядомыя асобы праніклі ў яго дом, адкуль вынеслі 30 кілаграмаў бульбы. А вось у жыхара вёскі Асман - Касаева І.Л. злодзеі ўкралі матацыкл " Усход - 2".

Звярнуўся па дапамогу міліцыі жыхар вёскі Ізобішча А.З., якога ва уласным доме пабілі браты - аднавяскоўцы С. Гэтае злачынства было раскрыта па гэтак званых "гарачых слядах".

Не пашанцавала жыхарцы вёскі Забалоцце В.А. У дом да жанчыны забраліся невядомыя асобы і ўкралі прадукты харчавання, пасцельныя прыналежнасці, адзенне.

Цяжка сказаць, якія мэты ставіў перад сабой бялынічанін Г.В., калі купіўшы ў сваёй знаёмай Е.С. паўлітэрку самагонкі за 400 тысяч рублёў,паведаміў аб гэтым у міліцыю.

Выяўлены і факт самагонаварэння ў вёсцы Вялікая Машчаніца. Туташняя самагоншчыца М. Р. пагарэла,што называецца, і на продажы "барматухі".

Аб чым шуміць кавыль-- трава на полі нашай памяці?

«... Палітрук турмы г. Ашмяны Кліменка і пам. упаўнаважанага Аўдзееў у момант бамбардзіроўкі г. Ашмяны самавольна вывелі з камер 30 чалавек паняволеных, якія абвінавачваліся ў злачынствах контррэвалюцыйнага характару, і ў падвале турмы расстралялі, пакінуўшы трупы непрыбранымі. Астатніх арыштаваных пакінулі ў корпусах і зніклі з турмы ўсім асабовым складам.

На другі дзень мясцовыя жыхары г. Ашмяны, даведаўшыся аб расстрэле паняволеных, пайшлі ў турму і, разбіраючы трупы,адшукалі сваіх (пабітых,- М.К.) сваякоў.»

Дакладная запіска « Аб эвакуацыі турмаў НКУС БССР», складзеная 3 верасня 1941 года намеснікам начальніка турэмнага упраўлення НКУС БССР лейтэнантам дзяржбяспекі Опалевым.

Бяспамяцтва,як ні круці, як ні шукай апраўданняў яму, ёсць, было і будзе, бадай, самай небяспечнай сацыяльнай хваробай, страшэннай карай, найбольшым злом у жыцці нацыі. Забыўлівасць, памножаная на страх, няўхільна ператварае індывідуума ў жывёліну. У жывёліну са знешнімі прыкметамі чалавека, якая пачынае жыць і дзейнічаць выключна паводле пячорных інстынктаў, становіцца цалкам залежнай ад іх. Гэтая хвароба ў дадатак да ўсяго непрыемнага, што яна нясе з сабой, яшчэ вельмі цяжка паддаецца і лячэнню, адзіным надзейным сродкам якога застаецца галоснасць і праўда.

Ці многія з нас, сённяшніх, задумваліся над тым, чаму беларускі народ цягам некалькіх стагоддзяў цярпеў здзек над сваёй годнасцю,пакутваў ад прыніжэнняў і – пакорліва, са згодніцкай мінай на твары маўчаў?

Можна па- рознаму адказваць на гэта пытанне... Але так ці інакш дамінантнай пазіцыяй тут выступае поруч з легендарнай рахманасцю ды цярпімасцю і наша забыўлівасць, якая, мажліва, і стала архетыпнай рысай ментальнасці беларусаў. Хоць,як мне здаецца, і прышчэпленай, выпрацаванай у набыты рэфлекс. А гэта самая акалічнасць і пакідае, хай сабе і кволы, але рэальны спадзеў на адтаржэнне шкоднага вірусу. Праўда, дзеля гэтага патрэбна мець, як мінімум, здаровы арганізм. Зараз імунная сістэма нацыі моцна аслаблена, яна яшчэ не акрэпла ад папярэдніх магутных удараў, досыць слабая, каб перамагчы небяспечную інфекцыю. Наша ахоўная сістэма толькі пачынае аднаўляцца, супраціўляецца напорыста – магутнай сіле ўсюдыіснай і стойкай бацыле бяспамяцтва.

Наперадзе ў нас доўгая дарога вяртання да сваіх вытокаў, да нацыянальных каранёў – вяртання да саміх сябе. І на гэтым коўзкім, пакручастым шляху на кожным кроку нас падпільноўвае безліч перашкод. Аднак, самая галоўная, самая важная з іх, як ні дзіўна, тоіцца ў нас жа саміх. Мы кідаем яе наперад сябе, спатыкаемся аб яе і скочваемся, распластаўшыся, на свой адвечны зыходны рубеж. Яна, бяда – перашкода гэта,- наша нежаданне папаўняць уласную памяць багажом ведаў, абуджаць яе, абвастраць гістарычнай, нацыянальнай, моўнай свядомасцю; наша абсалютная абыякавасць. Жывем толькі адным, сённяшнім, днём, зусім нядбаючы пра долю сваіх нашчадкаў, якія таксама неўзабаве вымушаны будуць ступіць на гэту, непратораную намі, бацькамі іх ,дарогу.

Не так даўно на залітай сонцам цэнтральнай плошчы Бялынічаў з абавязковым пасяродку яе помнікам прадказальніку пабудовы зямнога раю, правёў саматужнае сацыялагічнае апытанне : у дваццацідвух чалавекаў, што праходзілі міма, паспрабаваў высветліць – хто такі Усяслаў Чарадзей і за што яго абавязаны шанаваць беларусы?

Адказы давялося пачуць самыя розныя і, дарэчы, аніводнага правільнага. Хоць многія з маіх выпадковых рэспандэнтаў былі, так бы мовіць, інтэлігентнымі на выгляд людзьмі. Здзівіла таксама і перакананасць, бадай, кожнага з іх у правільнасці выказанай толькі імі думкі – аж да непрыняцця, імпульсіўнага абурэння на заўвагу апанента. Вось жменька характэрных адказаў.

- Гарэлка такая ёсць,- упэўнена прамовіў мужчына.- Мінская. Праславілася на ўвесь свет! Некалькі медалёў на выставах атрымала. Але самому пакаштаваць яе не давялося... Пакуль што. Казалі людзі – вельмі смачная і галава раніцой не баліць.

- Чарадзей? Усяслаў?—Перапыталася жанчына, знешне падобная на вясковую настаўніцу.—Чула пра яго. Аняго ж ! Людзей лечыць, Чарадзей той. Як наша Хадора. Але ў яго біяполе мацнейшае. Толькі не беларус ён, як вы кажаце, а – паляк, здаецца. Ці то літовец.

- Усяслаў, кажаш?— Задумаўся мой аднагодак.—Не ведаю такога. Майго Чарадзея Сашкам завуць...

Якія могуць быць каментарыі? Вось і ўся абазнанасць у нацыянальнай гісторыі. Уся памяць...

Затое, да слова ўжо сказаць, аб інтымных адносінах Монікі і Біла мае землякі ведаюць, здаецца, усё і нават больш за саміх герояў той сумнавядомай гісторыі.Падаграваe апетыт пазнання такога кшталту і тэлебачанне. Толькі на перадвелікодны тыдзень 1999 года па каталіцкаму календары блакітны экран прапанаваў дзве перадачы на тэму сексуальных адносін прэзідэнта краіны і шараговай грамадзянкі.Аксана Пушкіна “дапытвала” Моніку ў “ Жаночых гісторыях” па РТР, а пазычанае на 6 канале ток – шоу з Монікай “пракруціла” у сваёй праграме і магілёўскае рэгіянальнае тэлебачанне. Дзяржаўнае тэлебачанне!

Народ, прыпаўшы да блакітных экранаў, замёр, затаіў дыханне, баючыся прапусціць нейкі эпізод, празяваць падрабязнасці. Тут ён прагне ўведаць усё, каб заўтра праявіць сваю дасведчаннасць, пераказваць, каменціраваць, захапляцца ці абурацца... А тэлебачанне, газеты падкідваюць абываталю новыя сюжэты, новыя факты. Не паспелі, як след разабрацца з Монікай – “засвяціўся” ў ложку з прастытуткамі пан Скуратаў. Праўда, тыя пікантныя кадры, зробленыя скрытай камерай, многія праміргалі, бо паказвалі іх у апошнім выпуску навін. Паўтору, вядома, не было. І заварушыўся люд, перапытваючы адзін аднаго, шукаючы тых, каму ўдалося – такі паглядзець ганебныя для генпракурора Расіі кадры,— каб у падрабязнейшых дэталях даведацца, як пазабаўляўся з прафесійнымі путанамі галоўны захавальнік маральнай чысціні ды законнасці краіны “ старэйшага брата”.

Нібыта галечы няма, адсутнічае беспрацоуе, дзеці сытыя ды апранутыя... Быццам і мова родная не задыхаецца ў абдымках трасянкі, і нацыя не вымірае, упэўнена скочваючыся па лёдавай дарозе цынізму ў прорву бездухоўнасці і абсалютнай абыякавасці. Галоўнае —-находзіцца ,як кажуць, у курсе вось гэтых пікантных навінаў ды сюжэтаў, а на ўсё астатняе з алімпійскім спакоем махнулі рукой. У тым ліку і на адказнасць за свае ўчынкі. **(Працяг будзе)**

(былічка)

хвастаты хлопчык

Іван Брэндзікаў

Хачу распавесці вам адну цікавую гісторыю, якую расказаў мне адзін стары і дужа дасціпны дзед. Ён сцвярджае і бажыцца, што менавіта так усё было на самой справе. Сам я, праўда, сумняваюся, але свет, як вядома, вялікі і чаго толькі не здараецца.

Дык вось. Калісці ў нашай вёсцы нарадзіўся хлопчык… з хвастом. Маленькім такім, самым звычайным хвосцікам. Нічога дзіўнага тут, безумоўна,няма. У прыродзе і не такое здараецца. Зрэшты, чаму амаль уся жывёла мае хвасты, а чалавек не павінен яго мець?

Ну, нарадзіўся,дык нарадзіўся. Няхай жыве сабе на здароў'е і на радасць бацькам. І жыў, і рос,івырас. Ды такі прыгожы, разумны,што бацькі не маглі ім нацешыцца. Нарэшце надышоў той час, калі хлопцу захацелася ажаніцца. Прыгледзеў сабе вясковую прыгажуню ды сватоў паслаў. А дзяўчына голасам плача:

- Не пайду! За хвастатага!
- І не пайшла.

Пабедаваў хлопец ды пайшоў шукаць сабе нявесту ў іншых вёсках. І знайшоў. Вёрстаў за дваццаць ад дому. Пасватаў і нават вяселле прызначылі. Але праз некалькі дзён тая раптам прысылае ганцоў, якія паведамілі :

- За хвастатага сказала, – не пойдзе.

Хлопцу нічога іншага не заставалася,як звярнуцца да доктара. У бальніцы гэту праблему рашылі вельмі хутка і проста. Праз некалькі дзён дзяцюк быў такі, як і ўсе нармальныя людзі.

Але гэта не прынесла яму збаўлення.

Прыйшоў ен да хаты ды горка заплакаў. Так, што слёзы бобам пасыпаліся.

- Што ж,- кажа,- я нарабіў? Усё чалавецтва апаганіў. На корані загубіў яго надзею.
- І сапраўды, калі добра разабрацца, было ад чаго выць. Паразважайце самі: быў бы ён з хвастом – дзеці яго таксама былі б хвастатымі . І ўнукі, і праўнукі, і прапраўнукі… І ўсе – хвастатыя. Цэлае племя хвастатых людзей!

А якая карысць ад гэтага, выгода якая? Ды самая простая. Заходзіце, напрыклад, да начальніка…хвастатага. Бачаце: хвост яго задраны ўверх. Не сумуйце – усе вашыя просьбы будуць задаволены.

А калі, крый Божа, хвост у яго падціснуты – хутчэй зачыняйце дзверы ды ногі бярыце ў рукі! Навошта дарэмна траціць свой час, бо ўсё роўна з вашае просьбы анічога не выгарыць.

Памыліўся першы хвастаты чалавек. Не падумаў, як след. Ці, мо, няпраўду кажу?

В. Глыбокі Брод.

* *Кнігарня*

« Поўдзень нацыі»

Напрыканцы мінулага года ў Віленскім выдавецтве "Наша будучыня " пабачыла свет кніга вядомага пісьменніка Уладзіміра Арлова і не менш знанага гісторыка Генадзя Сагановіча « Дзесяць вякоў беларускай гісторыі». Выданне ахоплівае час з 862 па 1918 гады. Яна мае невялікі раздзел « Беларусь дагістарычная». Увогуле аповяд пачынаецца з першых летапісных звестак пра Полацак і завяршаецца абвяшчэннем незалежнасці Беларускай Народнай Рэспублікі. У кнізе чатыры вялікія раздзелы : « Старажытныя беларускія княствы» , "Вялікае княства Літоўскае " , « Беларусь у Рэчы Паспалітай» , "Беларусь у Расейскай імперыі ". Кожны гэткі раздзел адкрываецца паралельнай храналогіяй: асноўныя даты беларускай гісторыі - асноўныя даты гісторыі сусветнай.

Выданне пабачыла свет дзякуючы галоўнаму фундатару - Беларускаму дабрачыннаму фонду Вялікабрытаніі. Выхаду кнігі таксама садзейнічалі Раіса Жук - Грышкевіч, Івонка Сурвіла, Паўла Урбан,Кацярына і Люся Вініцкія, Вітаўт і Зора Кіпелі, Янка Юхнавец, Міхась Навумовіч, Аляксандр Надсан, Кастусь Акула і многія іншыя.

Дзесяць вякоў - поўдзень нацыі. Мы на сярэдзіне шляху, хоць нам, як ніводнаму народу, столькі разоў даводзілася пачынаць амаль з нічога, столькі разоў адбудоўвацца пасля пажараў.

Наш календар

Святочная культура беларусаў захавала старажытнейшую прымеркаванасць галоўных свят і абрадаў да сонечнага календара.Вялікдзень, Купалле, Дзяды і Каляды сімвалізуюць вясенне - восеньскія раўнадзенствы і летне - зімовыя сонцавароты. Дэмакратызм праваслаўнай канфесіі ў адносінах да дахрысціянскіх прыродна - натуральных язычніцкіх свят і абрадаў беларусаў тлумачыць тое, што ў народнай падсвядомасці яны захаваліся па юліянскаму (старому) календару (ён адстае ад новага, грыгарыянскага, на 13 дзён). Пераcоўныя святы адлічваюцца ад Вялікадня : на восьмым тыдні перад ім Масленка і затым - Вялікі пост, а на сёмым пасля -- Сёмуха, Тройца, за якімі ідзе Русальны тыдзень. Дзяды святкуюцца ў суботу перад 8 лістапада.

Серада , 2 лютага – Яўхім

Нядзеля , 6 - Аксіння – Паўзіміца

Серада , 9 - Залатавус

Субота , 12 - Стрэчаньскія Дзяды, Тры Свяціцелі

Панядзелак, 14 - Грамнічны Бацька

Аўторак ,15 - Стрэчаньне -- Грамніцы

Пятніца , 18 - Агата

Субота , 19 - Ваўкалакі

Чацвер ,24 - Улассе

Панядзелак , 29 - Касьян.

Панядзелак , 21 -- нядзеля , 27 –Дзедаў тыдзень.

Люты -- Мясаед - вясельніца.

Паходня

Культурна - асветніцкі, інфармацыйна - аналітычны бюлетэнь

Рэдактар **_Генадзь Лапо_**

выдаецца выключна на беларускай мове

■ Т. 22-431 ■ Распаўсюджваецца бясплатна **Наклад 125 асобнікаў**